

Libris.ro

Respect pentru oameni și cărți

DANILA PREPELEAC

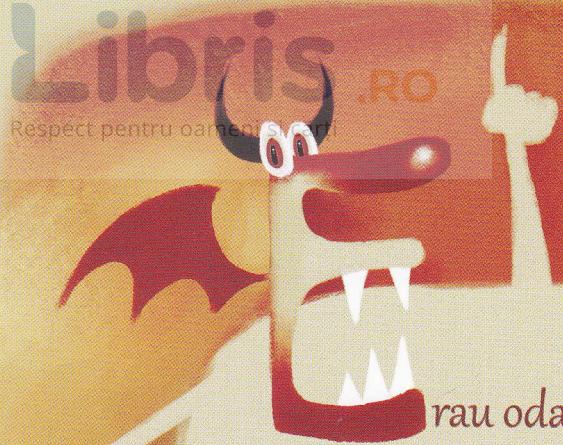
ION CREANGĂ

!ILUSTRATI'A VAL! PETRIDEAN

SANILĂ PREDELEAC
ION CREANGĂ

rau odată într-un sat doi frați, și amândoi erau însurați. Cel mai mare era harnic, grijuliu și chiabur, pentru că unde punea el mâna punea și Dumnezeu mila, dar n-avea copii. Iară cel mai mic era sărac. De multe ori fugea el de noroc și norocul de dânsul, căci era leneș, nechitit la minte și nechibzuit la trebi; și-apoi mai avea și o mulțime de copii! Nevasta acestui sărac era muncitoare și bună la inimă, iar a celui bogat era pestriță la mațe și foarte zgârcită. Vorba veche: "Tot un bou și-o belea". Fratele cel sărac - sărac să fie de păcate! - tot avea și el o pereche de boi, dar colă: porumbi la păr, tineri, nălții de trup, țepoși la coarne, amândoi cudalbi, țintați în frunte, ciolănoși și groși, cum sunt mai buni de înjugat la car, de ieșit cu dânsii în lume și de făcut treabă. Dar plug, grapă, teleagă, sanie, car, Tânjală, cárceie, coasă, hreapcă, țăpoi, greblă și câte alte lucruri ce trebuieesc omului gospodar nici că se aflau la casa acestui om nesocotit. Și când avea trebuință de asemenea lucruri, totdeauna supăra pe alții, iară mai ales pe frate-său, care avea de toate. Nevasta celui bogat de multe ori făcea zile fripte bărbatului, ca să-l poată descotorosi odată de frate-său. Ea zicea adeseori:

- Frate, frate, dar pita-i cu bani, bărbate.
- Apoi, dă, măi nevastă, săngele apă nu se face. Dacă nu l-oi ajuta eu, cine să-l ajute?

Nevasta, nemaiavând încotro, tăcea și înghițea noduri. Toate ca toate, dar carul său era de haimana. Nu treceau două-trei zile la mijloc, și se trezea la ușa ei cu Dănilă, cumnatu-său, cerând să-i împrumute carul: ba să-și aducă lemne din pădure, ba făină de la moară, ba căpiți din țarină, ba multe de toate.

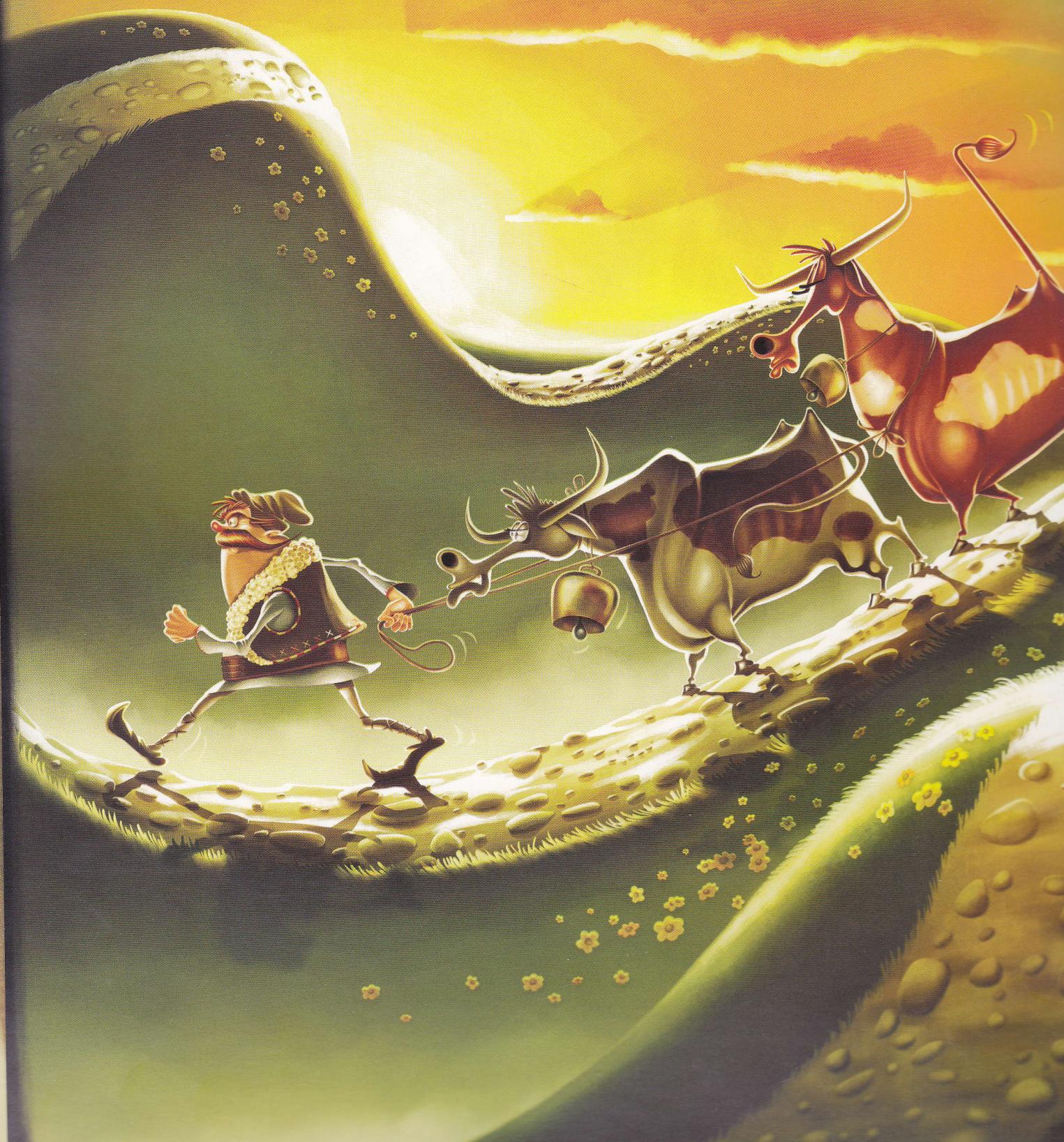
- Măi, frate, zise într-o zi cel mai mare istuialt; mi-e lehamite de frăția noastră!... Tu ai boi, de ce nu-ți închipuiești ș-un car? Al meu l-am hârbuit de tot. Hodorog! încolo, hodorog! pe dincolo, carul se strică. Ș-apoi, știi vorba ceea: "Dă-ți, popă, pintenii și bate iapa cu călcâiele".

- Apoi, dă, frate, zise istalalt, scărpinându-se în cap, ce să fac?

- Ce să faci? Să te-nvăț eu: boii tăi sunt mari și frumoși; ia-i și-i du la iarmaroc, vinde-i și cumpără alții mai mici și mai ieftini, iar cu banii rămași cumpără-ți și un car, și iaca te-ai făcut gospodar.

- Ia, știi că nu m-ai învățat rău? Așa am să fac.

Zicând acestea, se duce la dânsul acasă, își ia boii de-o funie și pornește cu ei spre targ. Dar, cum am spus, omul nostru era un om de aceia căruia-i mâncă câinii din traistă, și toate trebile, câte le făcea, le făcea pe dos. Târgul era cam departe, și iarmarocul pe sfârșite. Dar cine poate sta împotriva lui Dănilă Prepeleac? (că așa îi era porecla, pentru că atâta odor avea și el pe lângă casă făcut de mâna lui). El tuflăște cușma pe cap, o îndeasă pe urechi și habar n-are: "Nici nu-i pasă de Năstasă; de Nichita, nici atâta".

Mergând el cu Duman și Tălașman ai săi, tot înainte spre iarmaroc, tocmai pe când suia un deal lung și trăgănat, alt om venea dinspre târg cu un car nou, ce și-l cumpărase chiar atunci și pe care îl trăgea cu mâinile singur, la vale cu proptele și la deal cu opintele.

- Stai, prietene, zise ist cu boii, care se tot smuceau din funie, văzând troscotul cel fraged și mândru de pe lângă drum. Stai puțin cu carul, c-am să-ți spun ceva.

- Eu aş sta, dar nu prea vrea el să steie. Dar ce ai să-mi spui?

- Carul dumitale parcă merge singur.

- D-apoi... mai singur, nu-l vezi?

- Prietene, știi una?

- Știu dacă mi-i spune.

- Hai să facem treampa; dă-mi carul, și na-ți boii. Nu vreau să le mai port grija în spate: ba fân, ba ocol, ba să nu-i mănânce lupii, ba de multe de toate... Oi fi eu vrednic să trag un car, mai ales dacă merge singur.

- Șuguiște, măi omule, ori ți-e într-adins?

- Ba nu șuguiesc, zise Dănilă.

- Apoi dar, te văd că ești bun mehenghiu, zise cel cu carul; m-ai găsit într-un chef bun; hai, noroc să dea Dumnezeu! Să-ți aibi parte de car, și eu de boi!

Apoi dă carul, își ia boii, pleacă pe costișă într-o parte spre pădure și se cam mai duce. Iată, adică Dănilă, zice în gândul său:

"Taci, că-i cu buche; l-am potcovit bine! De nu cumva s-ar răzgândi; dar parcă nu era țigan, să întoarcă."

libris

Respect pentru patru si cinci